

K o m e n t á ř

k výsledkům finančních kontrol a účinnosti vnitřního kontrolního systému Krajského úřadu Olomouckého kraje za rok 2007

Ad 1.) Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy o přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly

1. Výsledky interního auditu podle § 28 až 31 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3 k vyhlášce)

V souladu s ustanovením zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, funguje útvar interního auditu na Krajském úřadě Olomouckého kraje od 1. 7. 2002. Organizačně je tento útvar začleněn do přímé podřízenosti ředitele krajského úřadu. Tímto oddělením od řídicích výkonných struktur je dána jeho funkční nezávislost.

Útvar interního auditu měl k 31. 12. 2007 tři pracovníky a naplňuje tak plánovaný počet zaměstnanců tohoto útvaru. Dva pracovníci absolvovali základní kurz u Českého institutu interních auditorů v Praze, jeden obdobný kurz u Českého a Moravského účetního dvora v Pardubicích. Lze tak konstatovat, že jsou v oblasti vzdělávání naplněny základní požadavky pro výkon této profese.

Systém vzdělávání je však otevřenou záležitostí a organizací jsou vytvářeny velmi dobré podmínky pro jeho naplňování. Všichni pracovníci mají zhotoveny svoje plány vzdělávání a tyto jsou postupně realizovány.

Útvar interního auditu má svůj „Statut interního auditu“, který zachycuje postavení a činnost interního auditu v rámci Krajského úřadu Olomouckého kraje. Byl zpracován „Roční plán činnosti interního auditu pro rok 2007“, který vychází z provedené analýzy rizik a z požadavků vrcholného managementu. Organizace má zpracován „Střednědobý výhled na období r. 2005 - 2008“, který vychází z analýzy rizik provedené na jednotlivých odborech Krajského úřadu Olomouckého kraje a mapuje cca 60 hlavních procesů.

Útvar interního auditu plnil auditní činnost v souladu se schváleným ročním plánem. Za rok 2007 se podařilo splnit naplánované audity jednotlivých oblastí.

Plánované audity..... 10

Vykonané audity 11

Nad rámec naplánovaných auditů a auditních šetření bylo v průběhu roku na žádost ředitele krajského úřadu provedeno navíc auditní šetření v oblasti rozpočtových opatření.

Ředitelem krajského úřadu jsou jednotlivá zjištění a doporučení přijímána téměř bez výhrad a organizace má zavedený systém sledování plnění jednotlivých doporučení a nápravných opatření, a to jak ze strany vlastního útvaru interního auditu, tak ze strany ředitele krajského úřadu.

Již tradičně se útvar interního auditu krajského úřadu podílel na vzdělávání příspěvkových organizací a obcí v působnosti Olomouckého kraje v oblasti problematiky zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a jeho prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb. V roce 2007 uspořádal 3 semináře, z toho 1 seminář byl organizován pro útvary interních auditů obcí a 2 semináře pro příspěvkové organizace v působnosti odboru sociálních věcí. Na těchto seminářích byla pozornost věnována nastavení vnitřního kontrolního systému, auditním postupům, schvalovacím postupům předběžné kontroly a problematice analýzy rizik a řídicí kontroly vedoucích pracovníků. Útvar interního auditu zorganizoval rovněž jednu pracovní poradou vedoucích útvarů interních auditů krajských úřadů.

Po celý rok 2007 byla poskytována metodická pomoc a konzultace interním auditorům, a to nejen z oblasti působnosti Olomouckého kraje, kteří se podílejí velmi významně na prověřování a nastavování vnitřních kontrolních systémů u „svých“ organizací.

Z provedených auditů lze konstatovat, že organizace má nastavený a funkční vnitřní kontrolní systém. V rámci řídicí činnosti jednotlivých vedoucích došlo k podstatnému zlepšení v práci s riziky na jednotlivých odborech KÚOK.

Samostatnou oblastí, které je věnována zvýšená pozornost, je oblast čerpání prostředků ze Strukturálních fondů EU. Pozornost byla v letošním roce věnována zejména oblasti SROP. Řídící orgány jednotlivých programů byly průběžně informovány o výsledcích námi provedených auditních šetření.

Nad rámec plánu vlastní auditní činnosti byl vedoucí útvaru interního auditu úzce zapojen do Twinningového projektu MF ČR, který pro oblast veřejné vnitřní finanční kontroly vedli švédští experti. Výsledkem této spolupráce bylo vyhotovení Metodické pomůcky k nastavení řídicí kontroly podle mezinárodního rámce se zaměřením na dodržení mezinárodních standardů IIA.

Vedoucí útvaru interního auditu byl již tradičně aktivně zastoupen v pracovních skupinách MMR ČR (pro oblast SROP) a MPSV ČR (pro oblast ESF), jejichž cílem je vyhodnocovat činnost konečných příjemců a konečných uživatelů při čerpání finančních prostředků ze SF EU, posuzovat nastavení kontrolních postupů, vyhodnocovat auditní činnost a řešení nesrovnalostí.

2. Zhodnocení podle bodu 2 předkládané správci rozpočtových kapitol, kraji a hlavním městem Prahou

a) Výsledky předběžných, průběžných a následných veřejnosprávních kontrol podle § 7 až 11 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve smyslu § 11, § 22 a § 33 vyhlášky č. 416/2004 Sb. (příloha č. 4)

Krajský úřad Olomouckého kraje kontroloval dle schváleného plánu kontrolní činnosti na rok 2007 hospodaření příspěvkových organizací, žadatelů a příjemců veřejné finanční podpory. Plán kontrol je sestaven na základě výběru kontrolního vzorku ze všech dotačních titulů poskytovaných Olomouckým krajem.

Podle zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole, bylo v roce 2007 provedeno 23 následných kontrol hospodaření u příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, 194 následných kontrol u příjemců veřejné finanční podpory,

8 následných kontrol u příjemců dotací v rámci Operačního programu Olomouckého kraje.

Porušení rozpočtové kázně bylo kontrolou zjištěno u 24 příjemců veřejné finanční podpory, rozhodnutím příslušného orgánu kraje byl uložen odvod do rozpočtu kraje. Celková výše uložených odvodů včetně penále činí 2 524 252,- Kč, jedná se o skutečně zaplacené odvody a sankce do rozpočtu Olomouckého kraje po projednání žádostí o povolení úlevy. Jedná se převážně o odvody za porušení rozpočtové kázně dopravcům zajišťujícím veřejnou linkovou autobusovou dopravu v závazku veřejné služby, jejíž financování je prováděno krajem podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

b) Výsledky předběžných veřejnosprávních kontrol u prostředků ze Strukturálních fondů EU (příloha č.5)

V rámci dotačních titulů poskytovaných ze Strukturálních fondů EU bylo provedeno celkem 72 kontrol. Celkový objem zkontrolovaných finančních prostředků podle § 11 (pro strukturální fondy z příspěvku fondů podle čl. 30 Nařízení Rady 1260/1999) byl 204 075 701,- Kč. Kontroly jsou vykonávány jako předběžné před vyplacením veřejné finanční podpory, na základě výsledků veřejnosprávních kontrol jsou žadatelům propláceny pouze uznatelné náklady.

3. Uvedení hlavních nedostatků, které v hodnoceném období zásadním způsobem nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy včetně stručné charakteristiky jejich příčin

V hodnoceném roce 2007 se nevyskytly žádné nedostatky, které by základním způsobem nepříznivě ovlivnily kontrolní činnost Krajského úřadu Olomouckého kraje. Nevyskytly se žádné události, jednání nebo stavy, které by podstatnou měrou ohrozily nebo znemožnily dodržování požadavků na zajištění řádné správy a řízení hospodaření s veřejnými prostředky.

Komentář k příloze č. 2:

V rámci přezkoumání hospodaření Olomouckého kraje bylo přezkoumávajícím orgánem konstatováno porušení rozpočtové kázně spočívající v nedodržení ustanovení vyhlášky č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku podle ustanovení § 44a odst. 4 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých zákonů. Za porušení rozpočtové kázně byl Olomouckému kraji uložen odvod. Jednalo se o méně závažné porušení spočívající v nedodržení lhůty pro zaslání závěrečné zprávy.

K nápravě nedostatku přijal kraj systémové opatření, kterým bude zamezeno opakování podobných chyb a nepřesností v realizaci akcí evidovaných ISPROFIN.

V rámci kontroly výkonu státní správy v oblasti školství, mládeže a tělovýchovy u Krajského úřadu Olomouckého kraje MŠMT ČR rozhodlo, že došlo zadržením účelových prostředků SR určených na státní informační politiku (SIPVZ) ve smyslu § 3 písm. f) rozpočtových pravidel k porušení rozpočtové kázně dle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel, ve znění pozdějších předpisů. Kontrola konstatovala, že prostředky vráceny nebyly, protože kraj postupoval nikoliv podle prioritních pokynů

v Rozhodnutí MŠMT o jejich přidělení, ale podle obecné metodiky k finančnímu vypořádání dotací poskytnutých z MŠMT. Následně byl Olomouckému kraji v Olomouci podle ustanovení § 44a odst. 3 písm. a), ustanovení § 44a odst. 4 písm. c) a ustanovení § 44a odst. 8 zákona č. 218/2000 Sb. uložen odvod do státního rozpočtu za porušení rozpočtové kázně ve výši 317 046,- Kč. Olomoucký kraj požádal o povolení úlevy.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a o jejich výsledcích, které poskytly mezinárodním organizacím na základě jejich vyžádání (§ 24 odst. 5 zákona)

V roce 2007 nebyly vykonány žádné finanční kontroly podle mezinárodních smluv.

5. Přehled a charakteristika opatření přijatých vedoucím orgánu veřejné správy

V organizaci probíhá proces neustálého zdokonalování nastavení systému rozdělení odpovědností jednotlivých vedoucích pracovníků. Rovněž tak je zabezpečen systém delegace odpovědností na jednotlivých úrovních řízení tak, aby došlo k oddělení funkcí mezi přípravou a uskutečňováním operací a jejich proúčtováním.

Z výstupů jednotlivých auditů jsou ukládány ředitelem krajského úřadu vedoucím odborů úkoly na odstranění nedostatků. V mnoha případech tak dochází ke změně procesních postupů, jejich zjednodušení a v neposlední řadě k úspoře pracnosti či úspoře materiálních nákladů. Plnění nápravných opatření je sledováno a průběžně vyhodnocováno ředitelem krajského útvaru, ale i vedoucím útvaru interního auditu. Značná pozornost byla útvarem interního auditu věnována v průběhu roku věnována tzv. „pro klientskému“ přístupu u auditovaných subjektů. Výsledkem je skutečnost, že se auditované útvary začínají „otevírat“ ve svých sděleních interním auditorům a je tak lépe dosaženo objektivního hodnocení auditované oblasti.

Těmito postupnými kroky dochází k posilování účinnosti vnitřního kontrolního systému, a to nejen na Krajském úřadě Olomouckého kraje, ale i u příspěvkových organizacích, které jsou zřizovány Olomouckým krajem.

Tento trend je potvrzován také závěry externích kontrolních orgánů, které prověřované činnosti hodnotí velmi pozitivně a v mnoha ohledech v porovnání s ostatními krajskými úřady jako výborný.

V průběhu roku 2007 nebyl zaznamenán ani jeden případ závažných zjištění, který by zakládal plnění dle § 22 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb.

6. Souhrnné zhodnocení

Olomoucký kraj má ve své působnosti celkem 182 příspěvkových organizací (PO), jejich úplný seznam je přiložen k dopisu na MF ČR. Roční zprávu předložily všechny příspěvkové organizace, a to 179 PO ve zkráceném rozsahu, v úplném rozsahu 3 PO (útvary interního auditu zřízeny u Nemocnice Přerov, Nemocnice Prostějov a Správy silnic Olomouckého kraje).

Zhodnocení funkčnosti vnitřního kontrolního systému u zřizovaných příspěvkových organizací je součástí programu veřejnosprávních kontrol. Kontrolou je hodnocena úroveň vnitřních norem, úprava kritérií pro výkon činností souvisejících s vynakládáním finančních prostředků. Na základě výstupů z kontrol jsou ředitelům příspěvkových organizací také doporučována opatření k zefektivnění činností. Přijímání opatření je sledováno průběžně na základě vyžádané písemné zprávy o odstranění nedostatků a přijatých opatření.

Povinnost předložit každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol je zákonem o finanční kontrole stanovena také obcím. V Olomouckém kraji bylo k 31. 12. 2007 celkem 397 obcí, jejich úplný seznam je přiložen k dopisu na MF ČR. Roční zprávu předložily všechny obce, a to 386 obcí ve zkráceném rozsahu, v úplném rozsahu 11 obcí (útvary interního auditu mají zřízena města: Olomouc, Hranice, Jeseník, Litovel, Mohelnice, Prostějov, Přerov, Šternberk, Šumperk, Uničov, Zábřeh).

V Olomouci dne 3. 3. 2008

Zpracovali: Bc. Zuzana Punčochářová
Ing. Jan Zahradníček

Schválil: Bc. Ing. Libor Kolář
ředitel Krajského úřadu
Olomouckého kraje